

ਜਨ ਜਾਗਰਣ

R.N.I No. DELPUN/2015/65303

Email- janjagran1988@gmail.com

Daily Jan Jagran Delhi

ਸਾਫ਼ : 11 ਅੰਕ : 247 ਦਿਨ : ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਮਿਤੀ : 6 ਸਤੰਬਰ, 2025 ਮੁੱਲ : 2.00 ਰੁਪਏ ਫੋਨ : 099998-89104 ਕੁੱਲ ਸਫੇ = 8

ਕੁੱਲ 'ਚ ਢਿੱਗਾਂ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤ ਲਾਪਤਾ; ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ

ਮੰਡੀ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)-ਕੁੱਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇਨਰ ਅਖਾੜਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਤੋਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਅਤੇ ਵੀਰਵਾਰ ਦੇ ਵਾਰ ਢਿੱਗਾਂ ਖਿਸਕੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਕੁੱਲ 11 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਸੱਤ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਪਤਾ ਹਨ। ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਵੀਰਵਾਰ ਸਵੇਰ ਢਿੱਗਾਂ ਖਿਸਕਣ ਕਾਰਨ ਇਨਰ ਅਖਾੜਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨੌਂ ਵਿਅਕਤੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਮਲਬੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬ ਗਏ। ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਮੁਢਲੇ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਲਾਸ਼ ਬਚਾਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੋ ਲੋਕ ਮਲਬੇ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬ ਗਏ ਸਨ। ਬਚਾਅ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੋਵੀ ਘੰਟੇ ਕੀਤੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ

ਨੌਸ਼ਨਲ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਸਪੋਂਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਡਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਥਾਰਟੀ, ਸਥਾਨਕ ਪੁਲੀਸ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਭਰ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ

ਜਲਦੀ ਹੀ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਾੜੇ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਜ਼ਮੀਨ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਗਤੀ ਹੌਲੀ ਹੈ। ਇਨਰ ਅਖਾੜਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਤੰਗ ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਘਣੀ ਉਸਾਰੀ ਨੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਰ ਢਹਿ ਗਏ ਅਤੇ ਮਲਬੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਹੋ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਚ ਹੀ ਹਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਫੋਰਟਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖ਼ਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜਨ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰਟਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਕੁੱਲ ਤੋਂ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਹੋ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਚ ਹੀ ਹਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਪੌਰਾ ਡੈਮ 'ਚ ਪਾਣੀ ਸਾਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ

1,394.51 ਫੁੱਟ ਤੇ ਪੁੱਜਿਆ ਪਾਣੀ; ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ 621 ਹੈਕਟੇਅਰ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ; ਮੰਡ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੱਪ

ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)- ਬਿਆਸ ਨਦੀ ਦੇ ਕੋਚਮੇਂਟ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਪੱਛੋਂ ਡੈਮ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਹਾਅ ਕਾਰਨ ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੌਰਾ ਡੈਮ ਦਾ ਜਲ ਪੱਧਰ ਵੀਰਵਾਰ ਸਵੇਰ ਨੂੰ 1,394.51 ਫੁੱਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜੋ ਇਸ ਸਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਪੱਧਰ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਖ਼ਤਰੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ 1,390 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਭਾਖੜਾ ਬਿਆਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ (22\$2) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਔਸਤ ਵਹਾਅ 1,32,595 ਕਿਊਸਿਕ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਹਾਅ 1,07,301 ਕਿਊਸਿਕ ਸੀ। ਵਧਦੇ ਜਲ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ 99,769 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਛੱਡਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪਿੱਲਵੇਅ ਰਾਹੀਂ 74,179 ਕਿਊਸਿਕ ਅਤੇ ਟਰਬਾਈਨਾਂ ਰਾਹੀਂ 16,988 ਕਿਊਸਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦਾ ਔਸਤ ਨਿਕਾਸ 91,167 ਕਿਊਸਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਥਿਤੀ

ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਕਾਰਨ ਇੰਦੌਰਾ ਅਤੇ ਫਤਿਹਪੁਰ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨੀਵੇਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਆ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ 621 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਝੋਨੇ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 128.80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। 218.24 ਹੈਕਟੇਅਰ

ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ 24.56 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 30 ਹੈਕਟੇਅਰ ਵਿੱਚ 33 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਝੋਨਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 382.80 ਹੈਕਟੇਅਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 95.70 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲਗਪਗ 239 ਹੈਕਟੇਅਰ ਝੋਨੇ ਨੂੰ 33 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ

ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੰਦੌਰਾ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਮੰਡ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਨੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ 29 ਬਿਜਲੀ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 9 ਤੋਂ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘਟਣ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਨੱਪ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਹੜ੍ਹ: ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਲਰਟ 'ਤੇ; ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 43 ਹੋਈ, 1.7 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ 'ਚ ਫ਼ਸਲ ਤਬਾਹ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)-ਲੁਧਿਆਣਾ ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਸਸਰਾਲੀ ਨੇੜੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਕਰਕੇ ਸਥਿਤੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇੱਕ ਐਂਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸਸਰਾਲੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਜੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਸਰਾਲੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਕਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਬੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾੜ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਸਰਾਲੀ, ਬੰਟ, ਰਾਵਤ, ਹਵਾਸ, ਸੀਜਾ, ਬੁਥਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਮੰਗਲੀ ਪਿੰਡ

ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਸਸਰਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਚਾਰਾਜੋਈ। ਐਂਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਤੇ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਲਈ

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਘਿਰਨ ਦਾ ਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੱਗਮੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਾਣੀ-ਰੋਧਕ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਬਚਾਅ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਬਚਾਅ ਕੇਂਦਰ ਰਾਹੋਂ ਰੋਡ, ਗੈਸਗੜ੍ਹ, ਸਤਿਸੰਗ ਘਰ; ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੋਡ, ਮੁੰਡੀਆਂ, ਸਤਿਸੰਗ ਘਰ; ਟਿੱਬਾ ਰੋਡ ਸਤਿਸੰਗ ਘਰ; ਕੈਲਾਸ ਨਗਰ ਸਤਿਸੰਗ ਘਰ; ਪਿੰਡ ਸਸਰਾਲੀ ਨੇੜੇ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਕੇਂਦਰ; ਖਾਸੀ ਕਲਾਂ ਬਜ਼ਾਰ; ਖਾਸੀ ਕਲਾਂ ਸਕੂਲ; ਭੁਖੜੀ ਸਕੂਲ; ਮੱਤੇ ਵਾਜ਼ਾ ਸਕੂਲ; ਅਤੇ ਮੱਤੇਵਾੜਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹੇਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੜ੍ਹ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ 0161-2433 100 ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਹੇਲਪਲਾਈਨ 112, ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਮੁਤਾਬਕ 23 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ 1,902 ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ

ਹੋਏ ਹਨ। ਕੁੱਲ 3.84 ਲੱਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। 20,972 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂਵਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ 1.71 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਫਸਲਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 43 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 7 ਮੌਤਾਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ 6, ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (5-5), ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ 4-4 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਪਤਾ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮਾਨ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਫੌਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਫਸਲਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 'ਰਿਹਾਵਾਵਰੀ' ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਘੱਗਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਨਜ਼ਰ; ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚੌਕਸ

ਬਾਦਸ਼ਾਹਪੁਰ/ਸ਼ੁਤਰਾਣਾ/ਪਾਤੜਾਂ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)- ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਪਾਤੜਾਂ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘੱਗਰ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਹੇ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਚੌਕਸੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘੱਗਰ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਤਰਾਣਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਬਰੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤਾਇਨਾਤ ਵਜੋਂ ਇਥੇ ਡੈਂਜ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ ਡਰੇਨੇਜ ਵਿਭਾਗ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਡੈਂਜ ਰੇਲਵੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਟੀਮਾਂ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ

ਮਦਦ ਨਾਲ ਹਰ 500 ਮੀਟਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਸਥਾਨਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਫਵਾਹ 'ਤੇ ਯਕੀਨੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੀਡੀਓ ਜਾਂ ਸੱਚੇ ਸੱਚੇ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦੇ ਡੇਟਾਅ ਪਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਬਕਰਾਰਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਕਾਲਜ ਪਿੰਡ ਨਿਆਲ ਵਿਖੇ ਰਾਹਤ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ 01764-243403 ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬਣੇ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੇ ਰਾਖੇ: ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪਕੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਹਰੀ ਹੋ ਕੇ ਸਾਂਝੀ ਕਮਾਂਡ

ਸਸਰਾਲੀ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਰਿੰਗ ਬੰਨ੍ਹ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ : ਹਰਦੀਪ ਮੁੰਡੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)- ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਮੁਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਧੁੱਸੀ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ ਸਸਰਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਰਜੀਹ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਧੁੱਸੀ ਬੰਨ੍ਹ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 500 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਅਸਥਾਈ ਰਿੰਗ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ,

ਨੌਸ਼ਨਲ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਸਪੋਂਸ ਫੋਰਸ (ਐਨ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ.) ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਵੱਡੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ, ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਦੋਨਜ਼ਰ ਅਗਾਊਂ ਤਿਆਰੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਮੁੰਡੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ, ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਧੁੱਸੀ ਬੰਨ੍ਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾੜ ਪੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਖ਼ਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ, ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ

ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਸ ਖੁਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੱਥੇ ਬੈਗਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਮਲ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਸਮ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਘੱਟ ਬਾਗਿਸ਼ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ

ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਟੀਮਾਂ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ

ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ/ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)-ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ. ਨਾਲ ਅੱਜ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੱਖਣੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਬਟਾਲਾ ਜਨਾਬ ਸੋਹਲ ਕਾਸਿਮ ਮੀਰ, ਚੰਨੀਲਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਆਪ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਬਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਸਰਮਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ, ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ. ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਸਾਹੂਰ ਜਾਜਨ ਦੀ ਪੱਤੀ ਰਾਮਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਮਗਰੀ ਦੀਆਂ

ਟਰਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸਾਜਿਤ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਤਾਂ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਰਾਹਤ ਸਮਗਰੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਪਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਕੁੱਲ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਦੋਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ

ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਦੇਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਮਤਰਬੀ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਅੱਖੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਦਮੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਸ੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੌਸ਼ਰੀਵਾਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ, ਵਿਧਾਇਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਜਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਉਥੇ ਰਾਹਤ ਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ।

The Social Welfare & Health Organisation

HELP US TO MAKE A DIFFERENCE IN THEIR LIVES

● RAVI BHARDWAJ
National President
011-47502546, +91 99811077396

● VINOD GARG
Vice Chairman
+91-9811077396

● SUKHBIR SINGH LALRA
Chairman
+91 9810014786

● SURENDAR CHOPRA
Vice Chairman
+91 9910766000

ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦੇਣਗੇ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)– ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜ਼ਬੋਬਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰਤ ਪੀਐੱਸ.ਟੀ.ਬੀ ਇੰਪਲਾਇਜ਼ ਜ਼ੁਆਇਤ ਫ਼ੌਰਮ, ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਏਕਤਾ ਮੰਚ ਪੰਜਾਬ, ਐਸਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼, ਗਰੀਬ ਸਬ ਸਟੇਸ਼ਨ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਜੂਨੀਅਨ (ਰਜਿ: 24), ਪਾਵਰਕਾਮ ਐਂਡ ਟ੍ਰਾਂਸਕੋ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਜੂਨੀਅਨ ਏਟਕ ਪੰਜਾਬ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਪਹਿਲਵਾਨ) ਦੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਹੇਗਮੀ ਆਨਲਾਈਨ ਮੀਟਿੰਗ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਮਜਾਰੀ ਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗੰਡੀਵਿੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਬੋਬਦੀਆਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਜਲੀ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਾਹਤ

ਫੰਡ ਵਿਚ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਬੋਬਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮੰਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਿਪਤਾ ਮਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਆਗੂਆਂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਬੱਲਪੁਰੀਆ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ, ਸਰਿਦਰਪਾਲ ਲਾਹੌਰੀਆ, ਗੁਰਭਜ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੋਦਲਾ, ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਸਹਾਇਪੁਰ, ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿਸ਼ੌਰ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਂਡਲੂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ ਪਵਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਬੀ ਐੱਸ ਸੇਖੋਂ, ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਣਾ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੁੜਕੇ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਲਾਣਾ ਆਦਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)– ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਗਿੱਲ ਵਿਧਾਇਕ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸੰਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪੈਂਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਦੌਰਾ ਕਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਹਰੇਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਲਾਂਗੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਅੰਦਰੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਹਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿਭਾਗੀ ਅਸਲਾਂ ਵਲੋਂ ਫੈਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਂ ਅਫਵਾਹਾਂ

ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਰੇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਲਾਤ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੀ ਘੜੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ ਨਾਲ ਲਾਂਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ 24 ਘੰਟੇ ਚੌਕਸੀ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣ-ਸੁਖਾਵੇਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸੜਕਾਂ ਨਹੀਂ ਝਲ ਸਕੀਆਂ ਅਸਮਾਨੀ ਆਫ਼ਤ ਦੀ ਮਾਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)– ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਰਸਾਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰੀ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਤਹਿਸਨਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਦਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਗਿਆਸਪੁਰਾ ਤੋਂ ਸੋਹਪੁਰ ਚੌਕ, ਸਮਰਾਲਾ ਤੋਂ ਚੌਂਤਾ ਤੋਂ ਸ਼ਿਵ ਚੌਕ, ਰੇਲਵੇ ਮਾਲ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਘੇਰਾ ਤੋਂ ਜਲੰਧਰ ਬਾਈਪਾਸ ਤੱਕ ਭੀੜ ਭਾੜ ਵਾਲੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਦੇ ਰੁਠਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁਠਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਟੱਪੇ ਪੈ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਲਗਭਗ ਨਾ-ਮੁਮਕਿਨ ਹੋ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਵੀ-ਰਿਕਸਾ ਅਤੇ ਦੋ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪਲਟ ਰਹਾਦਰਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁਠਾਂ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਉਕਤ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ

ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨੇ ਕੱਢੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਭੁਭਾਸ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰੁਠ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਭੀੜ ਭਾੜ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਹਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਹੋਈ ਭਾਰੀ ਬਰਸਾਤ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁਠਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੰਜਿਲਾਂ ਲੰਘਣ ਵਾਲੀ ਟਰੇਫਿਕ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਚਲਦੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੰਜਿਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲੰਬੇ ਟਰੇਫਿਕ ਜਾਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਟਿੱਕੜ ਫੈਲਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੋ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ ਹਾਦਰਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਹਗੀਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਭੁਭਾਸ ਕੱਢੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਏਨਾ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਏਨੇ ਹਲਕੇ ਮਟੀਰੀਅਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਰਸਾਤ ਦੀ ਇਕ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਝੱਲ ਰਹੀਆਂ।

ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. 'ਚ ਕਟੌਤੀ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੱਡਾ ਤੋਹਫ਼ਾ: ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕੀਤਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਟੈਕਸ (ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ.) ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ.

ਵਿੱਚ ਦਰ ਸੋਧ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵਪਾਰ ਅਤੇ

ਦੀ ਕਮੀ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਚਾਰ ਸਲੈਬਾਂ ਤੋਂ ਦੋ-ਦਰ ਵਾਂਗ 5 ਅਤੇ 18 ਫੀਸਦ ਵਿੱਚ ਸਰਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਚੋਣਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਤੰਬਾਕੂ ਅਤੇ ਸਿਗਰਟ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲੈਬ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਹੈ।

ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਤੇਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੱਕੀ ਦੇ ਫਲੇਕਸ, ਟੀਵੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲੀਸੀਆਂ ਤੱਕ ਆਮ ਵਸਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਟੈਕਸ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਬੀਮੇ ਨੂੰ ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ 18 ਫੀਸਦ ਟੈਕਸ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਉਪਕਰਣਾਂ 'ਤੇ ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਦਮ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮਿੰਗ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਜ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਕ ਟਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਕੇ ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮਿੰਗ ਐਕਟ 2025 ਦੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ 'ਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖ਼ਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਬੀ ਆਰ ਗਵਈ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਕੇ ਵਿਨੋਦ ਚੰਦਰਨ ਦੇ ਇਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੋਰਚਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?" ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਟਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯੋਜ਼ ਤੱਕ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵਿਧਾਇਕਾ ਫ਼ੀਨਾ ਨੇ ਨਿਗਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)– ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੱਖਣੀ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਫ਼ੀਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਇੰਤਿਆ ਭੋਚਲਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਨ-ਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੂਹ ਐੱਸ.ਸੀ., ਐਕਸੀਐਨ, ਐਸਡੀਓ, ਜੇ.ਪੀ. ਤੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ, ਸੀਵਰੇਜ ਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉੱਚ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਤਹਿਤ ਹਲਕਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੱਖਣੀ ਵਿਧਾਇਕ ਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਫ਼ੀਨਾ ਨੇ ਦਫਤਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨ-ਏ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਇਕ ਫ਼ੀਨਾ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੱਖਣੀ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਗਮੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਅੰਦਰ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਨਾਗਰਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਪਰ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉੱਚ

ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਸਬਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ

ਜਲੰਧਰ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)– ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈ ਰਹੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਤੋਂ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਮੱਧ ਤੱਕ ਜੋ ਹਰੀਆਂ ਫਲੀਆਂ 80 ਤੋਂ 100 ਰੁਪਏ ਕਾਪੀ ਕਿਲੋ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਹੁਣ 160 ਰੁਪਏ ਕਾਪੀ ਕਿਲੋ ਵੱਲੋਂ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 50 ਤੋਂ 60 ਰੁਪਏ ਵੱਡੀ ਕਿਲੋ ਵਿਚ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਲਾ ਮਿਰਚ ਦੇ ਭਾਅ ਵੀ ਹੁਣ 120 ਰੁਪਏ ਕਾਪੀ ਕਿਲੋ ਤੱਕ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। ਵਪਾਰੀਆਂ ਸਬਜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਭਾਅ 'ਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਫਸਲ ਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਬਲਕਿ, ਲੋਕਲ ਸਬਜੀਆਂ ਪੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਲ ਸਬਜੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ 'ਚ ਡੱਗੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਆਮਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਰ ਤੱਕ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਸਬਜੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਨ ਸਬਜੀਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਫਲਾਸ਼ਟੀਨ ਫਲੀਆਂ, ਗੋਡੀ, ਗਾਂਜਰ ਸਮੇਤ ਸਬਜੀਆਂ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਹਿਮਾਚਲ ਤੋਂ ਕਈ ਰਸਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਜੀਆਂ ਦੇ ਆਵਾਜਾਈ ਖਰਚ ਤੇ ਵੇਸਟੇਜ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਬਜੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਖਰੀਦਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਸਬਜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਭਾਅ 'ਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਫਸਲ ਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਬਲਕਿ, ਲੋਕਲ ਸਬਜੀਆਂ ਪੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਲ ਸਬਜੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ 'ਚ ਡੱਗੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਆਮਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਰ ਤੱਕ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਸਬਜੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਨ ਸਬਜੀਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਆਰਟੀਓ ਦਫਤਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਤੇ ਪਟਵਾਰਖਾਨੇ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਟਪਕ ਰਿਹਾ ਪਾਣੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)– ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈ ਰਹੀ ਤੇਜ਼ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਆਰਟੀਓ ਦਫਤਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਤੇ ਪਟਵਾਰਖਾਨੇ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਪਾਣੀ ਟਪਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਟਪਕ ਰਹੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪਾਣੀ ਹੇਠ ਕਰ ਕੰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਮਤੀਥਰ ਰੋਡ 'ਤੇ ਆਰਟੀਓ ਦਫਤਰ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਖਸਤਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਲਡਿੰਗ 70 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਜ਼ਰੂਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈ ਰਹੀ ਤੇਜ਼ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਪਾਣੀ ਟਪਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪਾਣੀ ਕਾਰਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੱਜਲ ਤਹਿਸੀਲ ਨੰਬਰ ਇਕ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲ ਖੁਆਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਫਤਰ ਦੀ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤੀਆਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਫਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਹਿਸੀਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਖਸਤਾ ਦਫਤਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਭ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਤੱਕ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਪਾਣੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਟੱਪਕ ਰਹੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪਾਣੀ ਹੇਠ ਬੈਠ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਲਗਾ ਕੇ ਖਸ਼ਾਨਾ ਦਫਤਰ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ, ਪਰ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਇਹ ਤੇਜ਼ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੀ ਪੋਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਲਗਾ ਕੇ ਵੀ ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਪਾਣੀ ਟਪਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੀਵੀਸੀ ਵੀ ਕਈ ਕਮੀਆਂ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਕਾਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਬੰਧੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਬਾਰਿਸ਼ ਬੰਦ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਾਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਰਿਸ਼ ਤੇਜ਼ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਪਟਵਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਕਈ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਪਾਣੀ ਟਪਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਅੰਦਰ ਪਿਆ ਰਿਕਾਰਡ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪਾਣੀ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿਚ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੱਜਲ ਤਹਿਸੀਲ ਨੰਬਰ ਇਕ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲ ਖੁਆਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਫਤਰ ਦੀ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤੀਆਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਫਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਹਿਸੀਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਖਸਤਾ ਦਫਤਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਭ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਤੱਕ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਪਾਣੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਟੱਪਕ ਰਹੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪਾਣੀ ਹੇਠ ਬੈਠ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਲਗਾ ਕੇ ਖਸ਼ਾਨਾ ਦਫਤਰ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤਾ

ਮੀਂਹ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਘਟਾਇਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) ਕੌਮੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਕੁਝ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈ ਰਹੇ ਮੀਂਹ ਤੋਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਮੀਂਹ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅਸਮਾਨ ਉੱਪਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਠੰਡਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਤਾਪਮਾਨ 24 ਡਿਗਰੀ ਤੋਂ 32 ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹਵਾ ਵੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸੂਚਕਾਂਕ 43 'ਤੇ ਹੈ, ਜੋ ਚੰਗੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਸਮ ਬਾਰੇ ਅੱਜ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਦਿਨ ਭਰ ਦਰਮਿਆਨ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਬੱਦਲਵਾਦੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ 14.4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਮੌਸਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਹਵਾ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਕ ਹੁਕ ਪੈ ਰਹੇ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਕੌਮੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਹਵਾ ਵੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ।

ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਵਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ‘ਆਪ’ ਵਰਕਰ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ: ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਮੁਨਾ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਕਾਰਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ। ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਯਮੁਨਾ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਕਾਰਨ ਕਈ ਨੀਵੇਂ ਇਲਾਕੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂ 'ਆਪ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹਰ ਲੋੜਵੰਦ ਨੂੰ ਮਦਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਸੋਚੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਆਪ' ਵਰਕਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਤਰ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬੁਰਾਤੀ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਜੀਵ ਝਾਅ ਨੇ ਜਹਾਂਗੀਰਪੁਰੀ ਦੀਆਂ

ਹੋਏ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨੇ ਸੰਜੀਵ ਝਾਅ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟਾਇਲਟ, ਭੋਜਨ, ਪਾਣੀ, ਮੱਛਰ ਭਜਾਉਣ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਸੰਜੀਵ ਝਾਅ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆ

ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, 'ਆਪ' ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਕਨਵੀਨਰ ਸੋਭਰ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦਿੱਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਹੜ੍ਹ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲ-ਰਾਤ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੁਰਾਤੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਜੀਵ ਝਾਅ ਨੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਜੀਵ ਝਾਅ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਜਹਾਂਗੀਰਪੁਰੀ ਦੀਆਂ ਭੁੱਗੀਆਂ-ਝੱਪੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਨ। ਜਹਾਂਗੀਰਪੁਰੀ ਦੀਆਂ ਭੁੱਗੀਆਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਗੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸੰਜੀਵ ਝਾਅ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਗਭਗ 70-80 ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

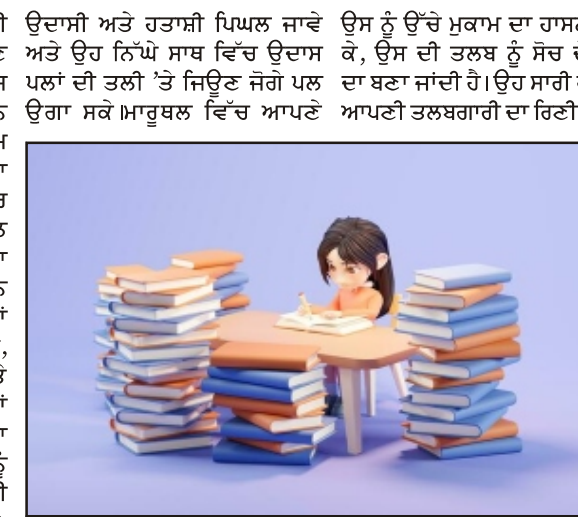
ਜਨ ਜਾਗਰਣ

ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਨਾਲ ਡਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮਚਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਇਸ ਆਫ਼ਤ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਤੇ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨਾਕਾਮਯਾਬੀਆਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਜਰੂਰੀ ਨਾ ਸਮਝੇ। ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਇਸ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 12 ਜਿਲ੍ਹੇ, 1044 ਪਿੰਡ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ ਤੇ 256107 ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਉਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਲਗਪਗ 94061 ਏਕੜ ਖੇਤੀਯੋਗ ਜਮੀਨ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਸ਼ੂਪਨ ਦਾ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਦੀ ਤਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜੇ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖ-ਸੁਣ ਤੇ ਅੱਜ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਬੈਠਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਜਾਇਜ਼ ਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਈ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਚਿੜੀ ਤਿਣਕਾ-ਤਿਣਕਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਘਰ ਬਣਾਏ ਪਰ ਅੱਜ ਸਭ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਦੁਧਾਰੂ ਪਸ਼ੂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਰੁੜ੍ਹ ਗਏ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲੋਂ ਚਾਹੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਸਹੀ ਪਰ ਟੁੱਟ ਗਏ। ਮੈਂ ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਾਦਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦਾ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੇ ਹੋਰ ਜਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਗਹਿਰੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੈਸਕਿਊ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਰਕੱਢ ਗਾਇਕ ਤੇ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਜਦੋਜਹਿਦ ਭਰੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਅੱਜ ਵੀ ਜਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕ, ਯੂਟਿਊਬਰ ਤੇ ਬਲੌਗਰ ਵੀ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਐਂਨਡੀਆਰਐੱਫ, ਐੱਸਬੀਐੱਸਐੱਫ, ਏਅਰ ਫੋਰਸ, ਨੇਵੀ ਅਤੇ ਆਰਮੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਭ ਦੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਬਿਪਤਾ ਦੇ ਦਿਨ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਹੋਰ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਤੇ ਹੌਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੀਏ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਰਥਚਾਰਾ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਜਿਸ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੱਸੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਮੁਲਕ ਦੇ ਅੰਨ ਭੰਡਾਰ 'ਚ 60% ਤੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਜੱਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ 10 ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ; ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ 5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ; ਭਾਵ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਛੋਟੇ ਤੇ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਲਣ ਬਲਕਿ ਮੁਲਕ ਲਈ ਵੀ ਅੰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲੋੜ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਵੱਲ ਕਦੇ ਪਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਪੈਦਾਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਬੂ ਵਧਾ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੌਸਮੀ ਰਹਿਮੋ-ਕਰਮ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਉਂ ਖੇਤੀ ਖਰੀਦਾਂ/ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧੇ, ਜਿਸਦਾ ਦਾ ਵਾਜਿਬ ਭਾਅ ਨਾ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਮੱਦਹਾਲੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਕੀਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਐੱਸਸੀਓ ਵੱਲੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਟਵੰਟੀਓਜ਼ ਜਿੱਤ ਰਹੀ। ਇਹ ਭੁਖ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਐੱਸਸੀਓ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੌਰਾ ਰਵੱਈਆ ਨੂੰ

ਤਲਬ, ਤਾੱਘ, ਤਮੰਨਾ ਤੇ ਤੜਫ਼, ਇਹ ਸਭ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਨਪਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ। ਚਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਸ ਰੱਖਣੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਲਬਗਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਤਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਉਣ ਦਾ ਉਸਾਰੂ ਅੰਦਾਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪਰਵਾਜ਼ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣਾ ਅੰਬਰ ਗਾਹੁਣ ਦਾ ਰਿਆਜ਼ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਸਾਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਨਾਦ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਗਾਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਲਬ ਰੱਖਣਾ, ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਚਾਅ ਹੈ। ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਉਮਾਹ ਹੈ। ਮਨ ਦੀਆਂ ਤਮੰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤੀਕ ਜਦੋਜਹਿਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖੁਦ ਨੂੰ ਟੀਥੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਦਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਲਬਗਰੀ ਸੁਭਾਅ ਬੰਦੇ ਦਾ ਮੀਰੀ ਗੁਣ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸੂਖਮ ਤੇ ਸਹਿਜ ਸਰੂਪ ਹੈ। ਤਲਬ, ਤੌਹ, ਤੜਫ਼ ਅਤੇ ਤਿੱਪਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਅ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥੀਂ ਗੁਜ਼ਰਦਿਆਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਵੱਲ ਪਲੱਟ ਕਦਮ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਲਬਗਰੀ ਮਨ ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਉਬਾਲ, ਮਨ ਚਾਹਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਖਿਆਲ, ਆਪਣੇ ਦੀ ਬੁੱਲਫ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਜਾਣ ਦਾ ਮਲਾਲ ਹੈ। ਤਲਬਗਰੀ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਸੱਚ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਮ ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਵਾਰੀਖ਼ ਹੈ। ਮਿਲਣੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜੇ ਤੀਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਤਲਬਗਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸੀਮ ਪਾਸਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਤੇ ਬਾਗੀਚੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਲਬਗਰੀ ਨੂੰ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇ ਕੇ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਤਲਬਗਰ ਹੋਣਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ ਸਾਨੂੰ ਮਨਚਾਹੀ ਇਕੱਲ ਤੜਨ ਲਈ ਸਾਥ ਲਈ ਤਲਬ ਹੋ ਜਾਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹ ਜਿਉਣਾ ਸਿੱਖ ਜਾਣਾ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚਲੀ

ਰਾਹਾਂ ਭਟਕ ਚੁੱਕੇ ਰਾਹੀਂ ਤੇ ਬੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਆਈ ਸਿੱਕਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਜ਼ਮੀਂ ਹੋਈ ਤਲਬ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਦੀ ਤਲਬ ਬੁੱਲਾਂ ਦੀ ਪਿਆਸ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੁਆਚੇ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਤੁਰਨ ਦੀ ਗੰਭੀਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰੂਥਲ ਦੀ ਕੱਕੀ ਰੇਤ ਵਿੱਚ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੇੜਾਂ ਭਾਲ, ਉਸ ਦੀ ਪੈੜ ਨੱਪਦਾ ਉਸ ਦੀ ਤੱਕਣੀ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਨੂੰ ਲੱਭੇ ਲਾ ਦੇਵੇ। ਸੰਨਵੇਂ ਖੇਤ ਦੀ ਤਲਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਪਣੇ ਖੇਤ ਦੀ ਤਲਬਗਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦਰੂਸੀਆਂ ਉੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਖੇਤ ਤਾਂ ਕਬਰਾਂ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਵੱਟਾਂ ਖਾ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਸ! ਤਲਬ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਨਾ ਹੋਵਾਉਣੀ ਪਵੇ ਜਦੋਂ ਝੋਪੜੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਗਲੀ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭੇ ਹੇਠ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਜੁਆਕ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਣਨ ਦੀ ਤਲਬ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਆਰਾਮ, ਨੀਂਦ ਜਾਂ ਭੁੱਖ ਦੇ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਤਲਬ

ਤਲਬ ਜਰੂਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਉੱਗੀ ਇਹ ਕੋਰੀ ਤਲਬ ਕਿ ਬੰਦਾ ਸੱਤ ਸਮੁੱਦਰਾਂ ਪਾਰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ, ਖੂਹਾਂ, ਜੂਹਾਂ, ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਗਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਆਚੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਲਈ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਪਰਤਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਈਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ ਦੀ ਤਲਬ ਹੈ। ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਧਾਰ-ਬੋਲੀਆਂ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਪਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਮੌਜ਼ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਸਤ ਤੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਰੰਗ, ਨਕਸ਼ ਅਤੇ ਤਹਿਜੀਬ ਦਾ ਬਦਲ ਨਕਸ਼ਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਪਲ ਕਦੇ ਪਰਤਦੇ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਯਾਦਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਡੀ ਤਲਬਗਰੀ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਆਪਣਿਆਂ ਤੋਂ ਟੁੱਟਣ ਅਤੇ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਇਹ ਕੋਰੀ ਮਾਰੂ ਤਲਬਗਰੀ ਕਿ ਰਿਸਤੇ ਹੀ ਗੁਆਚ ਗਏ। ਸਬੰਧ ਗੁੰਮਨਾਮੀ ਦੀ ਜੂਨ ਹੋਵਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ, ਦੋਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਪ ਸੁੰਘ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੀਕ ਯਾਰੀਆਂ ਪਾਲਣ ਵਾਲੀ ਨਾਲ ਤਾਂ ਬੀਅ ਹੀ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਤਲਬਗਰੀ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਬੀਆਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੱਥਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖ, ਸਿਵਿਆਂ ਵੱਲ ਭੱਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਪਣਾ ਸਿਵਾ ਸੋਕਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਵਿੱਚ ਧੁਖ ਦੇ ਸਿਵੇ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਤਲਬਗਰੀ ਜਦੋਂ ਤੰਗ-ਦਿਲੀ ਅਤੇ ਤੰਗ-ਦਸਤੀ ਦੀ ਜੂਨ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਸਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗੋੜਦੀ, ਜੀਵਣ-ਦਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਾਉਂਦੀ, ਸਾਡੇ ਮਿੱਥੇ ਨੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵਤਾ ਦੀ ਸਾਡੇ ਮਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤਲਬਗਰੀ ਜਦੋਂ ਤਰਜੀਹ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਾਹ-ਅਸਤੇ ਆਪਣੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ, ਸਾਧਨਾ, ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰਲੱਖ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਲਬਗਰੀ

ਪੰਜਾਬ: ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬੇਚੈਨੀ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਰਥਚਾਰਾ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਜਿਸ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੱਸੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਮੁਲਕ ਦੇ ਅੰਨ ਭੰਡਾਰ 'ਚ 60% ਤੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਜੱਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ 10 ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ; ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ 5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ; ਭਾਵ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਛੋਟੇ ਤੇ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਲਣ ਬਲਕਿ ਮੁਲਕ ਲਈ ਵੀ ਅੰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲੋੜ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਵੱਲ ਕਦੇ ਪਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਪੈਦਾਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਬੂ ਵਧਾ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੌਸਮੀ ਰਹਿਮੋ-ਕਰਮ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਉਂ ਖੇਤੀ ਖਰੀਦਾਂ/ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧੇ, ਜਿਸਦਾ ਦਾ ਵਾਜਿਬ ਭਾਅ ਨਾ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਮੱਦਹਾਲੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਕੀਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਐੱਸਸੀਓ ਵੱਲੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਟਵੰਟੀਓਜ਼ ਜਿੱਤ ਰਹੀ। ਇਹ ਭੁਖ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਐੱਸਸੀਓ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੌਰਾ ਰਵੱਈਆ ਨੂੰ

ਵੀ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 14.5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਸਿੰਜਾਈ ਖਾਤਿਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪਰਤ 20 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਪਰਤ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ 200 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਪਰਤ ਜੋ 350 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਡੂੰਘੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੁਣ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਝੋਨੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁੱਲ 150 ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 140 ਬਲਾਕ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਬੋਰ ਡੂੰਘੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਜਿਜਾਦਾ ਪਾਵਰ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਮਰਸੀਬਲ ਮੋਟਰਾਂ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਬੋਝ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਗਰਾਊਂਡ ਵਾਟਰ ਮੁਤਾਬਿਕ, 2039 ਤੱਕ ਪਾਣੀ 1000 ਫੁੱਟ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ; ਭਾਵ, ਪੰਜਾਬ ਰੋਗਸ਼ਤਾਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਬੋਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਇਕ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਗੀ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਐਨੂੰਵਾਰ ਨਿਕਾਸੀ ਕਾਰਨ ਵਾਟਰ ਬਾਡੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਣਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਝੋਨੇ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ 32 ਲੱਖ ਹੇਕਟੇਅਰ 'ਤੇ ਉੱਧਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੋਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਝੋਨੇ ਦੀਆਂ ਵੈਨਗੀਆਂ ਦੀ ਲੁਮਾਈ ਹੋਈ। ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਲੁਮਾਈ ਦਾ ਰਕਬਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਟਿਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 1500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤ

ਮੁਤਾਬਿਕ 80% ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਿਗਤੀ ਹਾਲਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਪੱਟੀ ਕੈਂਸਰ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਹੱਦਲਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਦਿਖਾਵਾ ਅਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਫੈਕਟਰੀਆਂ 'ਚੋਂ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਤੇਜ਼ਾਬਾਂ ਕਾਰਨ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜੀਵ ਬਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਘੱਗਰ ਜੋ ਤਕਰੀਬਨ ਬਰਸਾਤੀ ਦਰਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਨਾਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹਿਮਾਚਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਚਕੂਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਸੁੱਟ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਖੇਤਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੱਖੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਇਕੱਠਾ ਸੋਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਡੋਬਾ ਵੀ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਹਿਮ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਕਸਰ ਇਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਹੜ੍ਹ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਜੋ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਤੇ ਉਥਾਨ 'ਤੇ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਔਸਤ ਘਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੀਂਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਅਣਕਿਆਸੀ ਤਬਾਹੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ

ਚੀਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਆਪਣਾ ਵਤੀਰਾ

ਸੰਘਾਈ ਸਹਿਯੋਗ ਸੰਗਠਨ (ਐੱਸਸੀਓ) ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਂਦੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਘਾਈ ਚੀਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਹੋਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਨਪਿੰਗ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਮੁਲਾਕਾਤ ਅਤੇ ਪੁਤਿਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਹੀ। ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਨੀਤੀ, ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਹਲਚਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਮੋਂਦੀ-ਜਿਨਪਿੰਗ-ਪੁਤਿਨ ਦੀ ਤਿੱਛੜੀ ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਮੱਥਾਂ ਟਿਕਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ। ਐੱਸਸੀਓ ਦੇ ਜੱਥੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਐੱਸਸੀਓ ਵੱਲੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਟਵੰਟੀਓਜ਼ ਜਿੱਤ ਰਹੀ। ਇਹ ਭੁਖ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਐੱਸਸੀਓ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੌਰਾ ਰਵੱਈਆ ਨੂੰ

ਇਕ ਰਣਨੀਤਕ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਚੀਨ ਹਰ ਸੰਭਵ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਚਾਅ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ 80 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਨ ਹੁਣ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਸਨ ਸਿੱਧੂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪਹੁੰਚਾਈ ਸੀ। ਬੀਜਿੰਗ-ਸੇਂਜ਼ੇ ਰਣਨੀਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੇ ਅਫਗਾਨ-ਪਾਕਿ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਖੇਤਰੀ ਕੁਨੈਕਟੀਵਿਟੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਸਸੀਓ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2017 ਵਿਚ ਪੂਨ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐੱਸਸੀਓ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕੁਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਭਰੋਸੇਮਦ, ਲਚਕੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਜ਼ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਕੁਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਖੰਡਤਾ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ (ਲੱਖ ਕਰੋੜ) ਭਾਲਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੱਸਿਆ ਜਾ

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐੱਸਸੀਓ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਇਕ ਮੱਥ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿਚ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਬੇਲਟ ਐਂਡ ਰੋਡ ਇਨੀਸ਼ੀਏਟਿਵ (ਬੀਆਰਆਈ) ਤਹਿਤ ਮਕਬੂਜ਼ਾ ਕਮਸ਼ੀਰ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗਲਬਲ ਸਾਊਥ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਬ੍ਰਿਕਸ ਅਤੇ ਐੱਸਸੀਓ ਵਰਗੇ ਮੱਥੇ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣੇ ਹਨ। ਯੂਪੀ, ਸੰਘਰਸ਼, ਟੈਰਿਫ਼ ਅਤੇ ਵਧਦੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਣਾਅ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬੀਜਿੰਗ ਅਤੇ ਪੱਖੀ ਦਿਲੀ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪਿਆਨ 'ਤੇ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਚੀਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਹੀ ਕਹਿਣੀ ਹੈ। ਅੰਗੇਜ਼ੀ ਦੇ ਬਹੁ-ਧਰੁਵੀ ਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਇਕ ਭਰੋਸੇਮਦ ਸਰੋਤ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

-ਹਰਸ਼ੀ ਖੰਡ

Editor - Deepika Sharma, Printer and Publisher Ravi Bhardwaj for M/s RR Multimedia Private Limited, Printed from Marutinandan Printers and Publishers, Shakti Complex, 6/18, Samaypur Industrial Area, Delhi-110042, Published from Action Balaji House, B-244, Majlis Park, Lane-3, Delhi-110033.

(RNI No- DELPUN/2015/65303)

Chandigarh Head Office - Jan Jagran Office, Dsheswak Building, First Floor, Baba Sohan Singh Bhakna Bhawan, Sec -29D, Chandigarh

Punjab Office - Monica Tower, 7/2, 3rd Floor, Pacca Bagh, Milap Chowk, Jalandhar, Punjab

Delhi Office - Shakti Complex, 6/18, Samaypur Industrial Area, Delhi-110042

ਕਿਉਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਗੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਬਗੀਚੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ? ਕੀ ਹੈ ਸਾਂਦਲ ਬਾਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ
 ਮੁੱਖ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਕੀ, ਕਦਾਂ,
 ਕਿੱਥੇ, ਕਿਵੇਂ, ਕੌਣ? ਅਜਿਹੇ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ
 ਸਵਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੇ
 ਹਨ। ਉਸ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ
 ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
 ਕਾਰਜ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ,
 ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਅਜਿਹਾ ਆਪਣਾ ਘਰ-
 ਕਾਰੋਬਾਰ, ਵਧੀਆ ਚਲਾਉਣ ਲਈ
 ਹਰ-ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।
 ਵਧਦੀ ਜੋਹਣੀ ਜਿਹਤ ਲਈ ਹਰ
 ਡਾਕਟਰੀ ਹਿਸ਼ਟਰ ਅਜਿਹਾ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ
 ਸੰਭਾਲਦੇ ਹਨ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ
 ਪੱਖ ਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਬਗੀਚੀ ਲਈ ਉਸ ਦਾ
 ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ
 ਪ੍ਰਤੀ ਅਕਸਰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਰੁਝਾਨ
 ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਗੀਚੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ
 ਕਦੀ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਮੰਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ
 ਸਕਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ
 ਸਾਨੂੰ ਬਗੀਚੀ ਦੀ ਪੈਮਾਇਸ਼ ਧਾਨੀ
 ਨਕਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
 ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਬਗੀਚੀ ਸਾਂਝੀ
 ਫਿਰ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ, ਘਰ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ
 ਲਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਪੈਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
 ਕੱਢਣੀ ਹੋਵੇ ਅਜਿਹੇ ਸਭ ਕੰਮਾਂ ਲਈ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਲ ਬਗੀਚੀ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਹੋਣਾ
 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਚਾਹੇ ਖੁਦ ਨੇ
 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ
 ਲੰਡਸਕੇਪਰ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਅੰਦਾਜ਼-
 ਕਰਵਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ-

ਥਾਹਰ ਪੁੱਕ ਗਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਇਜ਼ ਬਰਾਬਰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੀਆਂ ਬਗੀਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਾਕੇ ਕੋਈ ਪਰਖ ਕਰਵਾਉਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਲੈਣ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹੋ ਪਿਓਰਣਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਬਗੀਚੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਜਦ ਵੀ ਸੋਜੇਬਰਾਂ ਜਾਂ ਗੰਗਾਇਆਂ ਵਾਲੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ, ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਨਾਂਅ, ਸਮਾਂ ਅਥਵਾ ਸਭ ਨੇਟ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਗੀਚੀ ਵਿਚ ਮੌਸਮੀ ਅਤੇ ਪੌਣ ਪੌਣੇ ਅਕਸਰ ਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਣ, ਪ੍ਰਗਰਜ, ਸਹੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲਾਉਣਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਜੋਗਰ ਠਹਿਰਾਵਾ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਜਾਣੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਫਲ ਵਿਚ ਕੰਮ ਸੁਧਾਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਪੌਣੇ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਥਨ ਜਾਂ ਫਲ ਪੈਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਲਾਏ ਰੁੱਖ-ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਫੁੱਲ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤੇ ਜਦ ਕੋਈ ਮਹਿਮਾਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪੌਣੇ ਦੀ ਉਮਰ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੀ ਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਫੁੱਲਾਂ ਜਾਂ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਬੀਜ ਜਾਂ ਕਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੋਂ ਆਈ ਹੋਣੀ, ਨਸ਼ਾਹੀ, ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਥਾਂ ਨਾਮ ਤੇ

ਨੇ ਨਬਰ ਰਿਕਾਰਡ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚ
ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਜਟ ਯਾਨੀ ਖਰਚੇ
ਦਾ ਰਾਸ਼ੀ ਬਹੁਤ ਨਾਲਜ਼ੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਸਾਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਬੀਜ, ਖਾਦਾਂ, ਕੀੜੇਮਾਰ ਜਾਂ
ਨਦੀਨਨਾਸ਼ਕ ਵਦਾਈਆਂ, ਸੇਂਟ, ਲੇਬਰ
ਆਦਿ ਉੱਪਰ ਕਿੰਨਾ ਖਰਚਾ ਆਇਆ
ਬਗੀਚੀ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ
ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੀੜੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ
ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਘਾਟ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਉਹੋ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ
ਵਦਾਈਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ
ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਕਈ ਸੇਵਨਿ ਸੰਜਣ ਤਾਂ
ਕੁੱਝ ਵੀਗਿਆਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ
ਕੋਲ ਰੱਖਿ ਹੋਏ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਪਾਰ 'ਤੇ
ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਕਿਹੜੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਬੀਜ ਜਿਵੇਂ
ਵਧੀਆ ਨਿਕਲਿਆ, ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ
ਦੇ ਫੁੱਲ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਖਿੜੇ, ਕਿਹੜੇ
ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਫਲ ਜਿਆਦਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ
ਦੀ ਕਿਸਮ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? ਕਿਹੜੀ ਵਦਾਈ
ਜਿਸੇ ਮੁਸ਼ਾਹਿਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿਚ
ਨਾਲ ਸਹਾਈ ਹੋਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ
ਨਾਲ ਨੀਜੇ ਤਾਂ ਬਿਹਤਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ
ਸਗੋਂ ਘਾਟ ਵੀ ਬਾਹੀਰੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਵਧਦੀ
ਹੈ। ਘਾਟ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗ ਜਾਂ ਬੱਚੇ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ
ਲਾਏ ਗਏ ਪੈਂਦੇ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਸਮ
ਬਾਅਦ ਵੇਖਣ 'ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਖਰੇ
ਦਾ ਆਨੰਦ ਹੋਵੇ ਤੇ ਇਹ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ

ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲਗਾਹ ਤੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ। ਰਿਕਾਰਡਡ ਸਿਰਫ਼ ਸਜਾਵਟੀ ਫੁੱਲ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਰੱਖਣਾ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਲਕਿ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਆਦਿ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਪੌਦਿਆਂ, ਫ਼ਸਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਲਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੌਰੋਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡਡ ਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਜਾਂਦੇ? ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣੇ ਹੋਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਲੋਂ ਉਹ ਲੋਂ ਤੇ ਆਓ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਖਾਨੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਖਾਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨਤਰੀਂ ਕਰਕੇ ਰੁਣਤੇ, ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਭੁੱਤ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਹੋਰ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਮੱਥਾਈਲ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ। ਹਰ ਭੱਥੇ ਕੋਮਰ ਵਾਲਾ ਮੱਥਾਈਲ ਵੱਖੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਬਗੀਚੀ ਦੀ ਹਰ ਅਵਿਜਾਣ ਕਾਰਕੀ ਨੂੰ ਤੁਸਵੀਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਫੁੱਲ, ਫਲਾਂ, ਬਿਜਾਗੀਆਂ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਹਰ ਪਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੈਪਟਾਪ/ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਚ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਬਗੀਚੀ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਯੰਤਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਰਜਿਸਟਰ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਂਝਣ ਲਈ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜੀ ਲਿਬਟ ਨਾਲ ਹਰ ਭੱਥੇ ਲਿਖਾਯਾ ਪੂਰੀ ਫਿਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਸੱਜਣ ਤੇ ਬਗੀਚੀਆਂ ਵਿਚ ਮਿੱਟੀ-ਪਾਣੀ, ਫੁੱਲ, ਬੂਟਿਆਂ, ਪਾਤੀ, ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਬਗੀਚੀਆਂ ਵਿਚ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨ ਪੰਛੀਆਂ, ਤਿਤਲੀਆਂ, ਮਿੱਠੇ ਕੀੜਿਆਂ, ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਸੰਭਾਲਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫੁਗਰਜ਼ ਦੇ ਪਲਾਂ ਦੇਰਾਧਰ ਤੇ ਮੱਥਰਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਆਦਿ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖ਼ੋਜੀਨ ਸੱਜਣ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਂਚਲ ਮਾਜੀ ਦਾ ਇਹ
ਅਜਿਹਾ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ
ਨਜ਼ਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ
ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਵਾਇਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।
ਕੁਝ ਜ਼ਬਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ
ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-
ਵੱਖ ਧੰਧੇਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧੰਨ ਕਹਿੰਦੀਆਂ
ਕੀ ਹੈ? ਸਾਂਚਲ ਕੌਣ ਹਨ? ਸਾਂਚਲ ਕਿ
ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕ
ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਸਾਂਚਲ ਅਸਲ 'ਚ
ਹੈ? ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧੰਨਕਾਰ
ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ
ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ
ਸਾਂਚਲ ਬਾਰੇ ਦੋ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਬਾਨੀ ਦੀਆਂ
ਜ਼ਬਾਨੀ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਜੋ ਉਹ ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਅੱਪੜੇ
ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ
ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕ
ਰੇ ਹਾਂ।

ਸ਼ੇਖੂਪੁਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਰੇ ਕੀ ਨਾਅਰੇ
ਕਈ ਪਿੰਡ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸਾਂਦਲ ਦੇ ਬਾਗ਼
ਤਾਂ ਕੁਝ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੇ
ਭਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ
ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਥੇ ਤੁਰ ਗਏ,
ਕਦੇ ਮਰੇ ਪਰ ਸਾਂਦਲ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ
ਸਾਰੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ 'ਚ ਪਤਾ ਲਗਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਦਲ ਨੂੰ ਡੱਚ ਕੌਮ ਨੇ ਇਸ
ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਦਸ

ਡਾਕੂ ਸਰਦਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਾਗੀ ਸਰਦਾਰ, ਨਿਡਰ ਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਸਰਦਾਰ ਪੂਰਾ ਇਲਾਕਾ ਇਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਸਾਂਦਲ ਨੇ ਇਥੋਂ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਕੁੜੀ ਦਾ ਗਿਸ਼ਾ ਮੰਗਿਆ। ਰਾਜਪੂਤ ਰਾਜ਼ੀ ਨਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜੁਰਅਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਕਾਰ

ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਰਦ, ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਹੋ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਰਵਾਇਤ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਜੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਥੀਆਂ ਆਖਣਾ ਆਪਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਗੁਜ਼ਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਂਦਲ ਜੰਝ ਲੈ ਪੁਰਿਜ ਗਿਆ ਰਾਜਪੂਤ ਨੇ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਸਾਂਦਲ ਦੀ ਜੰਝ ਬਿਠਾਉਣੀ ਸੀ ਉਥੇ ਮੋਟੀ ਸੁੱਕੀ ਤਹਿਦਾਰ ਘਾਹ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਘਾਹ ਦੇ ਹੇਠ ਸੁੱਕੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਸ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖਰਾ ਇੱਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਮਰਦ ਉਸ ਘਾਹ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕਰ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਰਸਤਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਜੰਗਲ ਪਛੋਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਇਹ ਰਾਜਪੂਤ ਨੇ ਸੁੱਕੀ ਕਈ ਤੇ ਬਾਲਣਾਂ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਕਈ ਤਾਂ ਅੱਗ ਭਾਬੋਂ ਤੇ ਸਭ ਗੱਦੇ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲ ਭੱਡੇ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਂਦਲ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਬੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਹ ਜੰਗ ਅਜਿਹੀ ਤਹਿਸੀਲ ਤਾਂਦਲਿਆਂ ਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਲਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿਚ ਇਕ ਖੱਬੇ ਸ਼ਕਲ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਪੂਤ ਨੇ ਸਾਂਦਲ ਨਾਲ ਆਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾ ਲਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚੇ ਚੰਗੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਂਦਲ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਦੂਰ ਰਾਜਪੂਤ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਝਣ-ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡੇ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਕ ਹੋਰ ਨਸਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਂਦਲ ਦੀ ਜਾਤ ਦਾਇਵੇ ਕੌਮ ਦੀ ਗੱਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਰ ਆਰੀਆ ਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਰਦਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਗੱਤਾਂ ਤੇ ਨਾਨੀ ਲਗਭਗ ਮਿਟ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਿਆਈ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਜਾਬੰਦੀਆਂ ਹੀ ਸਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਲਾਹਿਲਪੁਰ ਦੇ ਜਗਰਾਵੀਆਂ

ਮਤਲਬ ਸਾਂਦਲ ਦੀ ਗ਼ੈਰਤ ਨੂੰ
ਲਲਕਾਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਚੁੱਪ
ਕਰ ਗਏ ਤੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ
ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਂਦਲ ਕੋਲੋਂ ਇਕ
ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਦੋਂ
ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਵਾ ਲੈ ਕੇ ਢੁਕੇਗਾ
ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਸਾਂਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਕੌਮ

ਇਸ ਸਾਂਦਲ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਸਫਾ ਨੰ: 7 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜੰਗਲ ਦਾ ਨਾਂ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਡਾਕੂ ਸਾਂਦਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜੰਗਲ ਦੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ।

ਧੁੰਪ ਦੀਆਂ ਕਵੀਆਂ

ਪ੍ਰੰਪ, ਪ੍ਰੰਪੀਲੇ ਪਹਿਰਾਂ ਦੀ ਜਨਮਦਾਹੀ, ਮੱਤਰਗੀ ਦੀ ਜਨਮਦਾਹੀ, ਸੀਨਵਾ-ਧੜਕਣਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਅਤੇ ਪੀਲੰਤਣ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਹਰਿਆਵਲ ਕਰਨ ਦੀ ਉਤ੍ਰਾਮ।

ਪ੍ਰੰਪ, ਧਸਮ ਤੇ ਦਫਾ ਦੀ ਸੂਰਤ ਅਤੇ ਸੀਰਤ। ਹਰੇਕ ਵਿਚੜੇ ਨੂੰ ਨਿੱਪੀ ਅਪਣੱਤ ਨਾਲ ਭਰਦੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਥਰੇਰੇ ਨੂੰ ਸੁਜ ਵਧਦੀ। ਪ੍ਰੰਪ, ਨਿੱਪ ਅਤੇ ਚਾਨਣ ਦਾ ਸੁਮੇਲ, ਕੋਸ਼ੇਪਣ ਦਾ ਹਰਫਨਾਮਾ, ਜਗਦੇ ਚਿਰਾਗਾਂ ਦੀ ਭਾਰ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮਰਦ ਮਟਕ ਉਤਰਦੀ ਚਾਨਣ-ਤ੍ਰਾਹ। ਇਹ ਤੁੱਤ ਨੇ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਰੰਗ ਭਰਦੀ। ਪ੍ਰੰਪ, ਰੰਗਿਰਦੇ ਵਿਚ ਰੰਗਾਂ, ਪੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤਿਆਂ ਦਾ ਪਹਿਰ। ਪ੍ਰੰਪ-ਸੋਚ ਵਿਚੋਂ ਝਰਦੀ ਸੁਪਨ-ਇਨਾਇਤ, ਕਰਮਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕਰਮਸ਼ਾਲਾ ਅਤੇ ਵਕਤ-ਵਿਗੜੇ ਨਾਲੀ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬਾਗ਼। ਗਾਚਣੀ ਨਾਲ ਵੱਟੀਆਂ ਪੱਚ ਕੇ ਪ੍ਰੰਪ ਵਿਚ ਸੁਕਾਉਣਾ, ਪੂਰਨ ਪਵਾਉਣਾ, ਪੂਰਨਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖਤ ਨਿਖਾਰਣ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਸੀਹਤਾਂ ਤੇ ਝਿੜਕਾਂ ਸੀ, ਇਹ ਸੋਚ-ਜੂਹੀ ਲਾਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵਿਚੋਂ ਬਾਪੂਈ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਦੌਣਣ ਦੀ ਤਾਂ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰੰਪ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਦਵਾਈ।

ਵਿਟਾਮਿਨ ਭਰੀ ਦਾ ਸਰੋਤ। ਜਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਤਰਕੀਬ। ਪ੍ਰੰਪ ਵਿਚ ਤਾਬੋ ਵਾਂਗ ਲਿਸ਼ਕਦੇ ਇਸ਼ਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤੇਰਬੁਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰੀਖ ਵਿਚ ਉਤਾਰਨਾ, ਤੁਰਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਉਤਮਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਰਦ ਮੌਸਮਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਲੋਕ ਅਸਰਸ਼ ਹੀ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਨੰਗੇ ਪਿੰਡੇ ਬੈਠ, ਪ੍ਰੰਪ ਨੂੰ ਜਿਸਮ ਵਿਚ ਰਚਾਉਣ ਦੇ ਆਹਾਰ ਵਿਚ ਰੋੜ੍ਹ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਨੇ। ਪ੍ਰੰਪ ਦੀਆਂ ਸਬਬ ਤਿੱਤਕਾਰੀ ਕਿਰਨਾਂ, ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਜੀਵਨੀਆਂ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅਭਿਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਰੀਨ ਗੈਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨੀ

ਜੋਗਿਰਦੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਘੀਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਲਟਰਾ-ਬੈਇਲਨ ਕਹਿੰਦੇ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਿਸਮ ‘ਤੇ ਪੈਂਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਕਾ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਕਰ ਕਈਆਂ ਨੇ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਕਸਤਤਾ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੋਸ਼ਿਕਾ ਨਾਲ ਬਹੁਤਾਤ ਹੈ। ਜਦ ਪੰਤੋ ਪੰਤੋ ਹੋ ਕੇ ਆਖਰੀ ਸਫਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੰਪ੍ਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਰੂਜੀ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ‘ਤਾ ਦਾ ਖੌਫ਼ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਕਿਥੇ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਾ? ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਵਿਚੀ ਕਦੇ ਉਂਝ ‘ਹੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਰੂਜੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ? ਏ’ ਪ੍ਰੰਪ੍ਰ ਪ੍ਰਤੀ ਰਹਿਣੀ ਨਾ ਛਾਂ ਬੰਦੀਆਂ, ਨਾ ਪਿਓਰ ਗਿਣਾ ਨਾ ਮਾਂ ਬੰਦੀਆਂ। ਗੀਤ ਵਿਚ ਪਰਮ ਸਚਾਈ ਸਚਬਾਨਨੇ ਹੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਪਾਣੀ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰਲੀ
ਸੰਤਰੀਬੀ ਦੇ ਨਮਨੂੰ ਖੜੋ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਰੰਗ
ਨੂੰ ਨਿਧਾਰ ਕੇ ਮੁੱਖਤਾ ਦਾ ਸੁਮਾਰਾ
ਲਿਸ਼ਕਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਏ।
ਪੁੰਪ, ਪੁੰਪ ਵਰਗੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਾਥ
ਲੱਚਦੀ, ਪੁੰਪ ਨੂੰ ਠੱਕੇ ਦਿਸਾਉਂਦਿਆਂ ਦਾ
ਸਿਰਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਲੱਚਦੀ, ਪੁੰਪੀਲੀ
ਕਰਮਾਯੋਗਤਾ ਦੀ ਡੰਡਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਪੁੰਪ 'ਚੋਂ
ਲੱਚਦੀ, ਪੁੰਪ ਨੇ ਅਰਥ ਦੇ ਦੀ ਚਾਹਨਾ
ਪੁੰਪ, ਸਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਫੈਲੀ, ਰੇਲ-
ਮਾਡਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਲਾਉਣਾ। ਸੁਜਨ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੰਪ ਦਾ ਹੋਰਲਾ ਆਉਣਾ। ਪਰ ਅਸੀਂ
ਕੋਏ ਨਿਕਰਕੇ ਆਂ ਕਿ ਪੁੰਪ ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਕਰੀ
ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੁੰਪ ਨੂੰ ਡੱਲੀ ਵਿਚ ਪਾਉਣ
ਤੋਂ ਨਾਬਰ। ਪੁੰਪ ਦੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ
ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਨੈਂਅ ਵਗਦੀ ਜਦ ਮਨੁੱਖ
ਨਾ-ਸੁਕਰਾ ਹੋ, ਪੁੰਪ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ
ਅਣਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਾਰਿਬਿਧਤਾ
ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਆਕੀ
ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਪੁੰਪ ਬ੍ਰਹਤ ਹਈਲੀ।
ਬੰਦ ਮੁੰਠੀਆਂ, ਮੁੰਦੇ ਨੈਣਾਂ ਅਤੇ ਬੰਦ
ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਵਰਕੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ
ਦਸਤਤ ਦਿੰਦੀ ਤੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਤਾਬਾਂ
ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਖੁਦ ਦੇਣ ਤੀਕ ਹੀ ਸੀਮਤ
ਨਾ ਰਹੀਏ। ਪਿਛਾ ਵਿਚ ਉਲਝਣ ਵੇਲੇ
ਪੁੰਪ ਨੂੰ ਜਗਾਈਏ। ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਈਏ
ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਹਮਸਫ਼ਰਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ
ਗਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਨਾਈਏ। ਘਰ ਦੇ ਵਿਚੋਂ
ਵਿਚ ਜਦ ਪੁੰਪ ਨਹੀਂ ਹਈਲੀ ਸੀ ਤਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ
ਮਾਦਾ ਸੁਰਜ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰੀਆਂ
ਇਸਦੇ ਸਰਬ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਪੁੰਪ ਵਿਚੋਂ ਹੀ
ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ-ਸਾਧਨਾ ਨੂੰ
ਕਿਸਾਨੀਆਂ ਸਨ। ਵਿਚਤਾ ਦਾ ਰਿਹਾਜ਼
ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਚਾਨਣ
ਵਿਚੋਂ ਨਵੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀਆਂ
ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਬਦਲਦੀਆਂ ਪੁੰਪ ਨੂੰ
ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਆਹਰ ਵਿਚ ਖੁਦ ਦੀ ਹੋਂਦ
ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਖੁਦਵਾ ਲੈਂਦੀਆਂ।
ਪੁੰਪ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ
ਆਖਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਦੁਖਲੋਕ ਦੇਣੀ
ਹੀ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪੁੰਪੀਲੀ ਰਾਹਾਂ

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਹਾਂ ਵਿਚ
ਦੀਵੀਆਂ ਦੀ ਲਾਭਾਭੱਗੀ ਕਦੇ ਨਾ
ਟੁੱਟਦੀ। ਉਹ ਪੁੰਪ ਦੇ ਗਾਣੀ ਬਣ
ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦਾ
ਅਜਿਹਾ ਰਾਮਕਰਮ ਸਿਰਜਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਅਸੀਸਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਬ ਹੋਣ
ਤੋਂ ਵੀ ਝਿਜਕਣ ਲਗਦੀ। ਪੁੰਪ ਬਹੁਗੁਣ
ਸੌਂਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਖੜੇ
ਗੁਬੂਹ ਹੋਣ ਲੱਗਦੇ, ਕਦੇ ਬਚਪਨ ਦੀ ਮਾਸੂਮ
ਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ੀ ਕੋਸ਼ੀ ਪੁੰਪ, ਕਦੇ ਜਵਾਨ
ਦੀ ਤਿੱਖਣ ਦੁਆਹਿਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਲਦੇ
ਸੂਰਜਾਂ ਦਾ ਕਿਰਾਸੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਕਦੇ ਚਲਦੇ ਪਛਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਬ
ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸੌਂਦਰ
ਗ੍ਰਿਹਮ ਅਤੇ ਨਿੱਯਮ ਦਾ ਸਿਰਨਾਵਾਂ ਪੁੱਛਦੇ
ਪੁੰਪ ਹਰ ਵਿਚੋਂ ਅਤੇ ਹਰ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ
ਦਿੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਹੀ ਅਣਭੱਲਾ ਵਿਚ ਇਸ
ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਕਦੇ ਵੀ
ਪੁੰਪ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀਆਂ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ
ਪੁੰਪਾਂ ਦੀ ਤੁੰਡ ਸਦੀਵ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਪਰ
ਨਾ ਹੀ ਲਹਿੰਦੀ ਨੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਪੁੰਪ ਦਾ
ਰੂਪ ਵਟਾਉਂਦੀ। ਪੁੰਪ ਦਾ ਟੋਟਾ ਨੇਰੇ-
ਨਗਰੀ ਦੇ ਰਾਹ ਗੁਫ਼ਾਵੇ, ਜੋਤਹੀਣ ਹੱਥ
ਪੁੰਪ-ਡੰਗਰੀ ਫੜਾਵੇ। ਪੁੰਪ ਜਦ ਪੁੰਪ ਨੂੰ
ਪਿੱਛੇ ਲਾਵੇ ਤਾਂ ਪੁੰਪ ਦੀ ਨਗਰੀ ਪੁੰਪ
ਖਿੜਾਵੇ। ਪੁੰਪ ਦੀ ਚਾਹਨਾ ਨਿੱਘ
ਦਿਲਾਸਾ, ਪੁੰਪ ਦੀ ਆਮਦ, ਮਿੱਠੇ
ਨਿਭਾਵਾਂ, ਪੁੰਪ ਸੰਗ ਅਸੀਂ ਅਮਾਤਯ
ਚਿਰਾਗ, ਪੁੰਪ 'ਚ ਬੈਠਿਆਂ ਸਾਹਿਤ
ਭਗਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬੀਬੀ ਗੋਤਾਂ ਮਾਰੇ, ਦਰ-
ਤਰਾਪੁੰਪੀ ਪੁੰਪ-ਬੀਬੀ ਉਤਾਰੇ। ਪੁੰਪ
ਬਿਨਾਂ ਦੋਸੇਂ ਕਾਹਦਾ ਜੀਣਾ, ਪੁੰਪ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੇ ਪੁੰਪ ਦੀ ਬੀਬੀ। ਪੁੰਪ
ਪੁਨਤਕ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸੋਚ, ਅਭਾਸ਼ ਵਿਚ
ਲੰਘਣਾ ਲੋਚੇ। ਪੁੰਪ 'ਚ ਪੁੰਪ ਦਾ ਨਰਮ
ਗਾਵੇ ਅਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਪੁੰਪ ਟਿਕਾਵੇ। ਪੁੰਪ
'ਚ ਚਾਨਣ-ਲਾਟ, ਪੁੰਪ ਵਿਚ ਸੁੰਦਰ
ਲੰਮੇਰੀ ਵਾਟ। ਪੁੰਪ ਦੇ ਬਸਤਰ ਜਿਹੜੇ
ਪਾਵੇ, ਕਦੇ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਸਿਆਲ ਹੰਢਾਵੇ
ਪੁੰਪ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਉੱਤਮ ਬਾਣੀ, ਜੀਵਨ-
ਜਾਚ ਜਿਸ ਨੈਣੀਂ ਵਿਛਾਈ।

ਵੀ ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ 'ਚ ਸਾਂਦਲ ਦਾ ਨਾਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। ਉਹ ਕੌਣ ਸੀ? ਅਸੀਂ ਉਹੋ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਸਾਂਦਲ, ਸਾਂਗਲ ਤੇ ਸਾਰੂ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਂਦਲ, ਸਾਂਗਲ ਤੇ ਸਾਰੂ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਸਨ। ਸਾਂਦਲ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਡਾਕੂ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ 'ਤੇ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਭਰਾ ਸਾਂਗਲ ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸਾਂਗਲਾ ਹਿਲ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸਾਂਗਲਾ ਪਿਆ। ਤੀਜਾ ਭਰਾ ਸਾਰੂ ਮੌਜੂਦਾ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਰੂ ਦੇ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਸਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸਾਰੋਂ ਕੀ ਪਏ।

ਵਿਸ਼ਵ-

ਰਾਜਗੀਰ ਨਾਲ਼ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੱਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ 80 ਸ਼ਾਂਤ

ਸੁਤਪਾਂ (ਪੀਸ ਪਾਠਕਾਸ਼ਾ) ਵਿਚੋਂ ਇਕ

ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਂਗਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਸਾਂਗਲੇਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ
ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ
ਦਾ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬ
ਗੈਰਤ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣ ਕੇ ਸਿਰੱਚ
ਸਾਹਮਣੇ ਖਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਥੋਂ
ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਗਲ ਦਾ ਤਾਲੁਕਾ
ਜਾਂ ਸਾਂਗਲ ਦਾ ਵੇਲਾ ਸਿਰੱਚ ਦਾ
ਪਹਿਲਾ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਂਗਲਾ ਉਸਦੀ ਇਕ
ਬੜੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਹ ਹੈ। ਪਤਾਛੇ
ਕਾਊਂਟੀ ਭਰੀ ਗਿਣਤੀ ਇਕੋ ਨਸਲ
ਲੋਕ ਸਨ, ਇਹ ਅਪਣੇ ਬੜੇ ਸਹਿ
ਸੰਭਿਆਚਾਰ ਰਕਕੇ ਬੜੇ ਮਜ਼ਹੂਰ
ਇਹ ਵਿਰ ਸਾਂਗਲੇ ਤੋਂ ਰਾਵੀ ਵੱਲ ਕੂ
ਕਰ ਗਏ।

ਜਿਹੜੇ ਸਾਂਗਲ ਬਾਰਾ
ਵਸਨੀਕ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਂਗਲੇ ਨੂੰ ਇਕ

ਮਤਲਬ ਸਾਂਦਲ ਦੀ ਗ਼ੈਰਤ
ਲਲਕਾਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਚੁੱਕ
ਕਰ ਗਏ ਤੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਹੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਂਦਲ ਕੱਢੀ
ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ
ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜੰਵ ਲੈ ਕੇ ਢੁੱਕੇ
ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਸਾਂਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਕੋ

ਵਿਸ਼ਵ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਤੂਪ ਰਾਜਗੀਰ

ਰਾਜਗੀਰ ਨਾਲੰਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੱਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ 80 ਸ਼ਾਂਤੀ

ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਜੈਨ ਮੱਠ, ਬੋਧ ਮੱਠ ਸਮੇਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਵੀ ਮੰਦਿਰ ਹਨ। ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੀ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਂਵੀਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਉੱਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਆਏ ਸਨ। ਗਾਂਧੀ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰਜਮਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਮਸ਼ਹੂਰ। ਇਥੋਂ ਦਾ ਰੇਲਵੀ ਚੇਅਰ-ਕਾਰ ਹੱਥ-ਵੇਅ ਵੀ ਬਣਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਸਤੂਪਾਂ ਸਤੂਪਾਂ ਇਕ ਬੋਧੀ ਸਤੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ

ਭਾਵ ਭਾਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਾ ਵਿਚ
ਉਤਰਾ ਦਾ ਉਹ ਨਰਮਾ ਜਿਸ ਦਾ
ਅਕਾਰ ਧੌਣੇ ਜਾਂ ਇੱਲੇ ਟੁੱਗਾ ਹੋਏ ਭਾਵ
ਗੱਲਾਰਧ(ਅਰਧਗੱਲਾ) ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ
ਸਤ੍ਰਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਚੋਟਾਲੀਆ-ਗੁਰਿ
ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਚਿਤਰਨ ਜਾਂ ਭਜਨ-
ਬੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੀਨੀ ਯਾਤਰੀ
ਫਾਰੀਸ਼ਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਗੀਰ ਵਿਚ
ਅਜਾਤਸੰਤਤ੍ਰ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦਾ ਸਤ੍ਰਪ ਵੀ
ਜੀ ਜਦ ਕਿ ਕ੍ਰਿਤ੍ਰਾਨ ਜਗਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਥੋਂ
ਮਹਾਰਾਜਾ ਅੰਬੇਕਾ ਦਾ ਸਤ੍ਰਪ ਵੀ ਸੀ।
ਪਰ ਆਰਕਿਯਾਲੋਜੀ ਸਰਵੇ ਅੱਠ
ਇੰਤੀਆ ਖੁਦਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ। ਇਕ ਧਾਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ
ਹੋ ਸਕਿ ਲਛਾਣੀ ਵੰਛ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ
ਅਤੇ ਅਜਾਤਸੰਤਤ੍ਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਅਤੇ
ਵਲੋਂ ਕੁਸੀਨਗਰ ਵਿਚ 483 ਈਸਵੀ

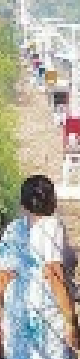
ਬੈਠਣ ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੈ। ਉਪਰ ਇਕ ਡਰੀਂ ਦੀ ਤਾਲ ਤੇ ਮੰਤਰਾਂ ਤੇ ਉਚਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਜ਼ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਮਈ ਬਣਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਰਫ਼ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਬਿਗਨ ਸਰਕਾਰ ਇਸੇ ਅਰ-ਕਾਰ ਵਾਲੇ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਕੋਥਿਨ ਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚੇ ਵੱਲੋਂ ਬੈਠ ਸਕਣ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੁਝਾਵ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਕਰਮਾਂ-ਜਨਮ, ਮੌਤ, ਪੁੰਨ-ਪੁੰਨ, ਉਪਦਾਨ-ਪੁੰਨ ਅਤੇ ਮਿਤ੍ਰ ਦੁੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਕੋਲ ਹੀ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਪ੍ਰਬੰ-ਮਿਥਿਵੀ ਹੈ। ਰਾਸਗੀਰ ਸੜਕ, ਰੇਲ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਰਸਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ।

ਸਤੂਪਾਂ (ਪੀਸ ਪਰੋਡਾਸ) ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਰਾਜਗੀਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਰਾਜਗੀਰ ਨਾਮਕ ਸਲਤਨਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਜਰਾਸੰਧ ਵਰਗੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਮਹਾਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਸ਼ਾਂਤ ਅਰਾਜਸ਼ੱਤਰ ਵਰਗੇ ਕਈ ਹੋਰ ਪਰਕਰਮੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਗੀਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ ਰਾਜਗੀਰਵੰਸ਼ੀ ਹੈ। ਰਾਜਗੀਰ ਦਾ ਅਰਥ 'ਰਾਜੇ/ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਘਰ' ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਰਾਜਗਰਿਜਾ' ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅਰਥ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ। ਗਿਰੀਵੰਸ਼ੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਪਹਾੜਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਗੀਰ ਦਰਅਸਲ ਪੰਜ ਪਹਾੜੀ ਸਿਰੰਗਵਾਲਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਰਨਾਗਿਰੀ ਸ਼੍ਰੀਲਾਠੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਕ ਰਮਣੀਕ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜੋ ਹੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਜੈਨਾਨਾਨਾਂ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਰਾਜਗੀਰ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਨਾਂ ਵਾਸੁਮਤੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਂਅ ਗਾਂਧਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦੈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਇਹ ਇਕ ਮਿਥਰਾਸੀਕ ਰਾਜੇ ਵਾਸੁ, ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਦਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵੀ ਇਸ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇਂ ਹੈ। ਚੀਨੀ ਯਾਤਰੀ ਹਿਊਨ ਟਸੰਗ ਅਤੇ ਫਾਰਾਧੀਸੀ ਵੀ ਇਸ ਰਾਜੇ

ਭਿਕਸ਼ੂਆਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਜਪਾਨੀ ਭਿਕਸ਼ੂਆਂ
ਗਏਮ ਨਾਕਾਮੁਰਾ, ਵਲੋਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ
ਤੇ ਅਨੰਤ-ਨਾਥ ਨਾਲੋਂ ਅਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ
ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰਉਣ ਅਤੇ
ਮਹਾਤਮਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਿਅ ਸੀ।
ਉਦੇਸ਼ ਨਿਯਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਰਾਜਗੀਰ ਤੇ ਸਤ੍ਰਪੁ 1969 ਵਿਚ
ਉਪਰਿਯਾਗਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਗੀਰ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਦੂਜੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਾਲੀ ਸਤ੍ਰਪੁ
ਵੈਸ਼ਾਲੀ, ਵਰਧਾ, ਲਦਾਖ,
ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ, ਪੈਲਗਰੀ ਹਿਲਜ਼ ਉੜੀਸਾ
ਅਤੇ ਟਿੱਬੇ ਵਿਚ ਹਨ।

ਹਿਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤ੍ਰਪੁ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਹਰਾਜੇ ਜੋ ਪੂਰਬ ਵਲੋਂ ਆ ਕੇ
ਮਹਾਨ ਜੋਸ਼ੀ ਵਲੋਂ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ
ਦੀਆਂ ਪੈਰਿਵੇਕਤ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ
ਉਪਰਿਯਾਗ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਨ
ਉਪਰਿਯਾਗ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ
ਬੋਧ-ਲਿਪਤ ਕਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਾਰੇ ਗਏ
ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਂਚੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਸਤ੍ਰਪੁ
ਮੌਲੇਕ ਯੂਜ਼ ਵਿਚ ਤੀਸਰੀ ਸਦੀ ਈਸਵੀ
ਨਿਰਵ ਵਿਚ ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਕੋਲੋਂ
ਪ੍ਰਾਣਵੀਨ ਕੀਸਮ ਤੇ ਪੱਥਰ ਜੜਵਾ ਕੇ
ਬਣਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਵਿਚ
ਭੀ ਰੈਲਿਕ ਸਤ੍ਰਪੁ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਤ੍ਰਪੁ ਟਿੱਬੇ
ਸਤ੍ਰਪੁ/ਸੰਗਮਰਮਰ ਤੇ ਹਨ। ਸਤ੍ਰਪੁ ਜਾਂ
ਸਤ੍ਰਪੁ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਟਿੱਲਾ ਜਾਂ ਧੋਗਾ।

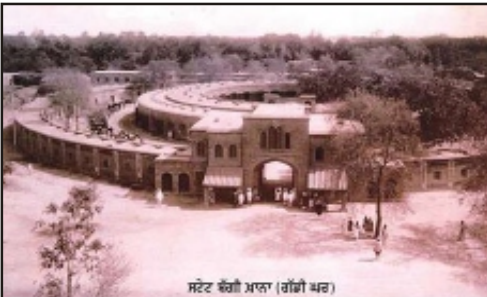
ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ/ਅਸਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਠ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਅੱਠ ਸੂਬਿਆਂ ਬਣਾਏ। ਗਰਿੰਪਕੂਟ ਪਰਬਤ ਦੀ ਬਗਲ ਵਿਚ ਰਤਨਾਗਿਰੀ ਪਹਾੜ ਉਪਰ ਰਾਜਗਿਰੀ ਦਾ ਸਤੂਪ ਹੈ। ਇਥੇ ਹੋਪਣੇ (ਜਪਾਨੀ ਝੁਲਾ) ਉਪਰ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਚਹਿਲ-ਪਹਿਲ ਲੱਗੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਹੋਪਣ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਪਾਨ ਦੇ ਬੋਧ ਸੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਸੈਲਾਨੀ/ਸ਼ਰਧਾਲੂ 160 ਫੁੱਟ ਉਚੇ ਸਤੂਪ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਹਾੜ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪੈਦਲ ਸੜਤਾ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਾੜ ਕੱਟ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਥਾਵਾਂ ਕੰਠਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲਗਦੇ। ਹੋਪਣੇ ਰਾਹੀਂ ਸਤੂਪ 7.5 ਮਿੰਟ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਵੀ 80 ਰੁਪਏ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਹੈ।
...ਤੇ ਰਾਜਗਿਰੀ ਦੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦਾ ਮਨੋਹਰ ਦ੍ਰਿਸ਼-ਦਰਸ਼ਨ ਮੁੜਤੋਂ-ਮੁੜਤੀ। 2000 ਫੁੱਟ ਲੰਮਾ ਇਹ ਹੋਪਣੇ ਸਿਰਲ ਵੀਰਵਾਦਾ ਵਾਲਾ ਇਨ ਛੱਡ ਕੇ ਜਲਵਾਨ ਹਰਿੰਦੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕੁਸ਼ੀਆਂ ਉਪਰ

ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਹਵਾਈ ਸਫਰ ਬੋਲ ਗਇਆ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਬੋਲ ਗਇਆ ਅਤੇ ਰਾਜਗੀਰ ਦੀ ਸਫ਼ਰ ਰਾਹੀਂ ਦੂਰੀ 56 ਕਿ.ਮੀ. ਹੈ। ਰਾਜਗੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਦੋਖਿਆਂ ਹੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਦੱਸ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ 'ਕਹਿਬੇ ਕੁੰ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਹੀ ਪਰਵਾਨ'।

ਸਟੇਟ ਬੱਗੀ ਖਾਨਾ

ਅਸੀਂ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕੀ ਖ਼ਾਨਾ (ਗੱਡੀ ਘਰ) ਦੇਖਣ ਵੀ ਗਏ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਸਮਕੇਂਦਰੀ ਨਿਊਨ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਦਰਬਾਰ ਹਾਲ ਜਾਂ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਹ 1899 ਵਿਚ ਬਣਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਲਾਂਸਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਬਾਈਗਾਰਡ ਕੰਟਿਨੈਂਟਲ ਤੇ ਹਾਰਜਿਜ਼ ਅਤੇ ਹਾਊਸਹੋਲਡ ਮਾਊਟਿੰਗ ਸਟੇਬਲ (ਘਰੇਲੂ ਘੋੜਾ ਅਸਤਬਲ) ਬਾਹਰਵਾਰ ਗੋਲਾਕਾਰ ਦਿੱਖ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅੰਦਰਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਸਮਕੇਂਦਰੀ ਭਾਗ ਵਿਚ ਸਟੇਟ ਮੋਟਰ ਗੈਰਾਜ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਰਿਆਸਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੋਟਰ ਜਿਪਾਂਵੀਹਾਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦ ਬੋਤੀ ਹੁਜਾਈ ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਮਕੇਂਦਰੀ ਗੋਲਾਕਾਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦਿਸਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਸਥਲ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਭਵਨ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਕੇ ਮਿੰਨੀ ਕਨਾਟ ਪੈਲਸ, ਵਿੰਨੀ ਵਰਗੀ, ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਕੇਂਦਰੀ ਨਿਰਮਾਣ ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨੇਟ (ਕੇਂਦਰੀ ਅੰਨ੍ਹੇਰੀਨ ਸਥਾਨ) ਜਾਂ ਪਲਾਜ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਪੂਰਥਲੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਵਧੀਆ ਸ਼ਾਹੀ ਮਾਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਚੀਆਂ ਮੰਜ਼ੀਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਬਣਾਏ ਕਿਨਾਂ ਹੀ। ਮੇਰੀ ਬਹੁਤ ਤੀਬਰ ਦਿੱਖ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ

ਸਟੇਟ ਬੰਗਾ ਖਾਨਾ (ਗੱਡੀ ਘਰ)

[illegible]

ਮਾਨਤਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੋਚਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰਿਹਾ। ਇੱਥੇ ਜਰਾਸਾਕ ਵਰਗੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਹਾਯਾਤਰਾ ਵਿਚ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਸਮੇਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਮੁੱਤਰੇ ਵਰਗੇ ਕਈ ਹੋਰ ਪਰਕਰਮੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਗੀਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂਅ ਗਿਰੀਵਰੱਜ ਸੀ। ਰਾਜਗੀਰ ਦਾ ਅਰਥ 'ਰਾਜੇ/ਰਾਜਿਨੀ ਦਾ ਘਰ' ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਰਾਜਗਰਿਹ' ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ। ਗਿਰੀਵਰੱਜ ਦਾ ਅਘਰ ਹੈ ਜੋ ਪਹਾੜਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਵੇ। 'ਰਾਜਗੀਰ' ਦਰਅਸਲ ਪੰਜ ਪਹਾੜੀ ਸਿਰੰਨਾਲਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਤਨਾਗਿਰੀ, ਸ਼੍ਰੋਣਾਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਗਣਾਂਕ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜੋ ਮੰਸਰਾ ਭਰ ਦੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਰਾਜਗੀਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਂਅ ਵਾਸੂਮਤੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਂਅ ਰਮਾਇਣ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਿਥਿਹਾਸਿਕ ਰਾਜੇ ਵਾਸੂ, ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਨਵਾਣੀਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵੀ ਇਸ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨੀ ਯਾਤਰੀ ਹਿਊਨ ਸ਼ਾਂਗ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ੀਟਾਨਾ ਦੀ ਇਸ ਯਾਤਰਾ

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ ਜੋ ਪੂਰਬ ਈਸਾ ਕਾਲ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਵਲੋਂ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਪਾਵਿਤ੍ਰ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ/ਅਸਥੀਆਂ (ਹੈਲੀਕੱਜ) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇੰਟੋ/ਪੁਰਾਣੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਬੈਂਧ-ਸ਼ਿਲਪ ਨਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਂਚੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਸਤੂਪ, ਮੌਲੋਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤੀਸਰੀ ਸਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਵਿਚ ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਵਲੋਂ ਇਵੇਂ ਵੇਲੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੱਥਰ ਜੜਵਾ ਕੇ ਬਣਾਵੇਆਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈਲਿਕ ਸਤੂਪ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਤੂਪ ਚਿੱਟੇ ਪੱਥਰ/ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੇ ਹਨ। ਸਤ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾ ਅਸਲ ਰੋਂ ਨਿੱਲਾ ਜਾਂ ਹੋਰ

ਇਸ਼ਾ-ਦਰਸਨੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸ਼ਾਹੀਰਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਸਤੁਪ ਬਣਾਏ। ਗਰਿੰਪਕੂਪ ਪਰਬਤ ਦੀ ਬਗਲ ਵਿਚ ਰਤਨਾਗਿਰੀ ਪਹਾੜ ਉਪਰ ਰਾਜਗਿਰੀ ਦਾ ਸਤੁਪ ਹੈ। ਇਥੇ ਰੋਪਣ (ਜਪਾਨੀ ਝੂਲਾ) ਉਪਰ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਸੋਲਨੀਆਂ ਦੀ ਚਹਿਲ-ਪਹਿਲ ਲਈ ਗਰਹਿੰ ਹੈ। ਇਸ ਗਰੇਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਪਾਨ ਦੇ ਬੋਧ ਸੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਸੋਲਨੀਆਂ/ਸ਼ਰਧਾਲੂ 160 ਫੁੱਟ ਉਚੇ ਸਤੁਪ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਹਾੜ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪੈਦਲ ਰਸਤਾ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਾੜ ਵੱਲੋਂ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਫੀ ਕਠਿਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲਗਾਏ। ਰੋਪਣ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਫ 7.5 ਮਿੰਟ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਵੀ 80 ਰੁਪਏ(ਦੋਨਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀ) ਹੈ।

ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਹਵਾਈ ਸਫਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਇਆ ਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਬੰਦ ਹੋ ਗਇਆ ਅਤੇ ਰਾਜਗੀਰ ਦੀ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਦੂਰੀ 56 ਕਿ.ਮੀ. ਹੈ। ਰਾਜਗੀਰ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਦੀ ਦਿਖਿਆਂ ਹੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਦੱਸ ਭਾਵੈ ਅਸੀਂ ਇੱਤਰਾ ਹੋ-ਕਹਿਬੇ ਕੁਝ ਸ਼ੁੱਧ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਹੀ ਪੁਰਵਾਨ।

ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਹਵਾਈ ਸਫਰ ਬੇਧ ਗਣਿਤ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੇਧ ਗਣਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜਗੀਰ ਦੀ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਦੂਰੀ 56 ਕਿ.ਮੀ. ਹੈ। ਰਾਜਗੀਰ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੇਖਿਆਂ ਹੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਦੱਸ ਭਾਵਾਂ ਅਸੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ-‘ਕਹਿਬੇ ਕਉ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਹੀ ਪਰਵਾਨ’!

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਮਗਰੀ ਰਵਾਨਾ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਯਤਨ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਭਵਨ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬਣਾਏ ਗਏ 'ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ' ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਸਮਗਰੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਰਾਹਤ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 5000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਸਾਨ ਕਿੱਟਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਵੰਡਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਨੇਡਲ ਅਫਸਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਵਜੋਤ ਸਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 5000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਸਾਨ ਦੀਆਂ ਕਿੱਟਾਂ, ਸ਼ੱਕੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਪੈਕਟ, ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਿਸਕੁਟ, ਕੱਪੜੇ,

ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸੈਨੇਟਰੀ ਪੈਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਘਰੇਲੂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਸਮਾਨ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਰਾਹਤ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਤਰਪਾਲਾਂ ਅਤੇ 470 ਕੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸੀ ਲਈ ਚਾਰਾ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਸ.ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਹਤ ਸਮਗਰੀ ਦੀ ਜੋ ਵੀ ਡਿਮਾਂਡ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਰਾਹਤ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਰ.ਟੀ.ਓ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਵਜੋਤ ਸਰਮਾ ਨੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਸਮਗਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਜਰੂਰ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਦੀ ਜਾਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਕੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਰਾਜ਼ ਹੋ।

ਮੁਕਤਸਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਕਿਲੋ ਅਫੀਮ ਸਮੇਤ ਦੋ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)-ਨਾਮਾ ਤਸਕਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲ ਰਹੀ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਅਖਿਲ ਚੌਧਰੀ, ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਵੱਲੋਂ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਹੇਠ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੋਂ ਐੱਸ.ਪੀ. (ਡੀ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. (ਡੀ) ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਬਾਣਾ ਸਿਟੀ ਮਲੇਟ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ 03 ਕਿਲੋ 500 ਗ੍ਰਾਮ ਅਫੀਮ ਸਮੇਤ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ, ਪਿੰਡ ਰਬੜੀਆ ਨਜਦੀਕ ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਕਾਲੀ ਸਕਾਰਪਿਓ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਗ੍ਰਹਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਨ ਹੋਏ ਮਿਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ 3 ਕਿਲੋ 500 ਗ੍ਰਾਮ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਣਾ ਸਿਟੀ ਮਲੇਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪੁੱਤਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਕੁਦਈਆ, ਬਾਣਾ ਮੱਦਨਪੁਰ, ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਜਗਪੁਰ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੁੱਤਰ ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਜੰਜੜੀ ਅਧੋਵਾਲੀ, ਬਾਣਾ ਅਰਨੀਵਾਲ, ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਜ਼ਲਿਕਾ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਹੁਣ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਗਿਮਾਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਭਰੰਗ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਜਤਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਸ਼ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਮ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਏਗਾ।

ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਰੱਦ

ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਚ ਘਪਲੇ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਾਲੋਂ ਮਾਨਤਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ: ਲੋਕਪਾਲ

ਮਾਨਸਾ, 5 ਸਤੰਬਰ:- (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧਾਲੀਵਾਲ) ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਚ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਹਰਿਆਣਾ, ਯੂਪੀ, ਦਿੱਲੀ, ਨੌਇਡਾ ਆਦਿ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਲਿਆ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਫੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਾਣ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ ਠੱਲ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਲੋਕਪਾਲ ਓਬਡਰਸਮੈਨ ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਹਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਸਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਉਮਰਾਂ ਘਟਾਕੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਫੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਵਜੋਂ ਖਿਡਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਮਾਨਸਾ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਮੰਨੇ ਹੋਏ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਮਹਾਲੀ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ ਸੀ ਏ ਨੂੰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਫੌਰਨ ਬਲਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਮਨ

ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਵੈਸਲੇ ਦੇ ਸਤੰਬਰੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਕਟ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੱਡਾ ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਵੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਉਮਰ ਦੇ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਖਿਡਾਇਆ ਜਾਵੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੱਚੀ ਲੜਾਈ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਹੀ ਉਮਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਜੋ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖੇਡਣਾ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ ਨੂੰ ਦੋਬਾਰਾ ਖੇਡਣ ਲਗਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਾ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ ਬੱਝੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬੱਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਪੱਕਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਹ ਨਿਸਚਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਜੋ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੱਚ ਦੀ ਜਿੱਤ ਜਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਐਡ ਆਈ ਆਰ ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮਾਨਸਾ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਜਾਅਲ ਸਾਜ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕੀ ਠੱਲ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਸਹੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਤਬਾਹੀ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ

ਕਪੂਰਥਲਾ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)-ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਗਲਤਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ "ਪੂਰੀ ਨਾਕਾਮੀ" ਲਈ ਸਖਤ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇੜੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਜਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਹੜ੍ਹ ਕੁਦਰਤੀ ਆਵਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਗਲਤਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਹੜ੍ਹ ਸੰਕਟ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰੇ।

ਉਹ ਸਿਰਫ ਕੁਦਰਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬੇ-ਇਤਜਾਮੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਖਣਾ ਬਿਆਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹਿਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਭਾਖਣਾ ਅਤੇ ਪੱਗ ਭੈਮਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੇਲੇ ਰਹੀ।

ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਦੇਨਜ਼ਰ 33000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 46500 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਅਲਾਟ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)-ਸੁਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਭਾਰੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਦੇਨਜ਼ਰ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਖੁਰਾਕ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚਾਰਾ ਨੇ ਸੁਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁੱਲ 33000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ, 46500 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਭੰਡਾਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਤੀ ਗੈਸ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 1320 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖੁਰਾਕ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 4000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 4000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਭੰਡਾਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ 1000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ 1500 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਨੂੰ 1500 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ 3000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 25 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਨੂੰ 1000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ 1000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਰੋਧਪੁਰ ਅਤੇ ਵਾਜ਼ਲਿਕਾ (ਹਰੇਕ) ਲਈ 1000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ

ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਲਈ 1000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 1000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਲਈ 2000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 3000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਰੁਸ਼ਿਆਪੁਰ ਲਈ 500 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 1000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਲਈ 1000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 2000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਲਈ 1000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ

ਅਤੇ 1000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 25 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਲਈ 1000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 2000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਲਈ 2000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 3000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 65 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਲਈ 2000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 2000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਗੁਪਨਗਰ ਲਈ 2000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 3000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 100 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਐੱਸ.ਏ.ਐੱਸ. ਨਗਰ ਲਈ 2000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 3000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 80 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਐੱਸ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਲਈ 2000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 2000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 100 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ 1000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 1000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 25 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਲਈ 1000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 1000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਲਈ 3000 ਲੀਟਰ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ 4000 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਭੰਡਾਰ ਨਾਲ 50 ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)-ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ

ਇਕ ਵਾਰ ਨਿਰ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਇੱਕ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਏ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਬਲਾਕ-ਵਨ-ਏ, ਵਨ-ਬੀ ਅਤੇ ਬਲਾਕ 2-ਏ ਅਤੇ 2-ਬੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਪ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ

ਅਫਸਰ (ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ) ਅਮਨਦੀਪ ਸਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਂਡ ਕਰਾਸ

ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੁੱਦ-ਬੁੱਦ ਨਾਲ ਤਲਾਸ਼ ਭਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਮਦਦ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੇਠੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਂਡ ਕਰਾਸ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੋਹੇ ਦੌਰਾਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ.ਗਾਹੀ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਰੋਂਡ ਕਰਾਸ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ.ਗੁਰਮਿਹਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀ.ਪੀ.ਓ.ਓ. ਚਰਨਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਵੁਆਇਸ ਆਫ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਤਰਫਪਾਲਾਂ ਦੀ ਵੰਡ : ਡਾ ਜਨਕ ਰਾਜ ਸਿੰਗਲਾ

ਮਾਨਸਾ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧਾਲੀਵਾਲ) ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਵੁਆਇਸ ਆਫ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਤਰਫਪਾਲਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸੰਗੀਤ ਜਗਤ ਦੀ ਉੱਧੀ ਸਖਸੀਅਤ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰ ਬਾਸਲ ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਉਪਰੰਤ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਐਮ ਪਾਇਰ ਹੋਟਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਨਸ ਨਾਗਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਉੱਚ ਖਾਮਾਲਤੀ ਦੀਆਂ ਤਰਫਪਾਲਾਂ ਭੇਜ ਕੇ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਤਰਫਪਾਲਾਂ ਵੁਆਇਸ ਆਫ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਜਨਕ ਰਾਜ ਸਿੰਗਲਾ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਥਾਕਰਾ, ਸੋਸਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਹਰਿੰਦਰ ਮਾਨਸਾਗੀਆ, ਡਾ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਮੁਖਾ, ਦਰਸ਼ਨਾ ਗੁਜਰਾਲ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਰਿਟਾਇਰਡ ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ.), ਨਰਿੰਦਰ ਸਿਨੀਆ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ ਆਗੂ ਬਿਕਰ ਸਿੰਘ ਮਿਘਾਣੀਆ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਮਿੱਠੂ ਰਾਮ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਵਿਸਵਵੀਰ ਬਰਾੜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਹਿਰ ਦੇ ਕੁਰੜ ਦਾ ਟਿੱਬਾ, ਕਰਤਾਰ ਕੁੱਝੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਖ਼ੁਦ ਤੇ ਪਿੰਡ ਸਮਾਏ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਛੱਤਾ ਚਿਹੁਣੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਠੁਠਿਆਵਾਲੀ ਅਤੇ ਖਿਆਲਾਂ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਸਲਿਮ ਫਰੰਟ ਨੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੱਤਰੀਵਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸਨ ਤੋਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਡਾ. ਜਨਕ ਰਾਜ ਸਿੰਗਲਾ, ਬਲਜੀਤ ਸੂਬਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਬਰਾੜ ਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਥਾਕਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਮਾਨਸਾ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 200 ਭਾਰੀ ਬਰਸਾਤ ਕਾਰਣ ਲੱਗਭੱਗ 200 ਮਰਦਾਨ ਗਿਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕਾਹੋਬਾਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ (ਅਸੇਕ ਬਾਸਲ ਦੇ ਮਿੱਤਰ) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਨਾਲਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਰਸਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੁਆਇਸ ਆਫ ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੱਤਰੀਵਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸਨ ਤੋਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਡਾ. ਜਨਕ ਰਾਜ ਸਿੰਗਲਾ, ਬਲਜੀਤ ਸੂਬਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਬਰਾੜ ਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਥਾਕਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਮਾਨਸਾ ਜਾਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 200 ਭਾਰੀ ਬਰਸਾਤ ਕਾਰਣ ਲੱਗਭੱਗ 200 ਮਰਦਾਨ ਗਿਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਮਾਨਸਾ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ : ਗੁਰਲਾਭ ਮਾਹਲ, ਬੰਬੀ ਦਾਨਵਾਲੀਆ

ਮਾਨਸਾ, 5 ਸਤੰਬਰ:- (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧਾਲੀਵਾਲ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਹਿਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੱਦਦ ਤੇ ਆਇਆ ਮਾਨਸਾ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਮਾਨਸਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਨੀਵੇਂ ਏਰੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰ ਹਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਸੇਵਾ ਮੰਡਲ ਮਾਨਸਾ ਅਤੇ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਮਾਨਸਾ ਖੁਦ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਗੀਆਂ ਕੇ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਮੀਂਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਰ ਘਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਚੰਗ ਨਾਲ ਸਲਬਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਮਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਪੈਟਰਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਾਣਜੀਤ ਸਾਗਰ ਡੈਮ ਦਾ ਰਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਰਿੰਜਪੁਰ ਅਤੇ ਵਾਜ਼ਲਿਕਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਛੱਡ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਬੇਖ਼ਬਰ ਫਸ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਰੀਚਾਰਜ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਉਣ ਯੋਗ ਬਣੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭੁਗਰਬੀ ਜਲ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। "ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਜਵਾਬ ਦੇ ਹੱਦਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਦੇ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ," ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾਂ, ਸਮਾਨ, ਜਾਨਵਰ, ਦੁਪਹਾਰੇ ਖੇਤਾਂ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਿੰਤਾ ਜਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ।

ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹੋ। ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਗੂ ਅਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਪਰ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਰਾ ਮਾਨਸਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਧੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਲੋਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਾਨਸਾ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਦੇ ਦੋਹੇ ਪਾਸੇ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੋਗਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੰਦ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਤੱਕ ਰੇਲਵੇ ਟਾਟਕ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗਿਆਨ ਚੰਦ, ਅਰਣ ਬਿੰਟੂ, ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾਗੀਆ, ਵਿਵੇਕ ਕੁਮਾਰ, ਇੰਦਰ ਸੈਨ ਅਤੇ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪਣਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ।

ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਰੇ ਚਾਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਮੌਤ

ਮਾਨਸਾ, 5 ਸਤੰਬਰ:- (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧਾਲੀਵਾਲ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਹਰੇ ਚਾਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕੱਲ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਨੀਉਂ ਵੇਪਰੀ (ਹਲਕਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਆਪ ਹਲਕਾ ਮਾਨਸਾ) ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਨੀਉਂ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਜੀਣਾ ਵਾਲਾ, ਖੁਦ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਜਲਦੀ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਗਿਆ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਾਇਦ ਅਜੀ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੋਹਣਾ ਜਵਾਨ

